

NSANGU ME TALA DIFUTA YA BISALU YA KUBATILA MFINDA (PSE)

Stratégie Cadre Naonale REDD+ kena kubongisa mpila bo tafuta bisalu ya kubala mpfinda na bantu na mpi makanda ina kele na kusala kosalu ya ku tomesa bizaleli ya mbo yina kena ku sadisa na kubumba mfinda na mpila mbote. PIREDD Kwilu ata futa bantu ya bwala na ba ntudisi ya babilanga ya nene na kosalu na bo tasala na kubumba mfinda.

Awa yo kele nzila ya kulanda sambu na ba bwala, na mpi bo me songa bambongo bo ta futa yo kele na mpila bisalu kena kuasalama, na mpi difu yina ke salama na manima ya kutala mbote kana kosalu me salam mbote.

MPILA YA KUYIDIKA MAKAMBU TO KUPESA MVUTU NA BIDILU YA BANTU (MGP)

PIREDD Kwilu ikele kuzaba mbote mbote nde ba kubendakana ti ba mpasi ya nkaka lenda ku basika tangu ya ba bisalu ya projet ikele ku salamaka. Yo yina kibeni, projet imene kubaka mukano ya ku yidika mutindu ya kuwidikila ye mpi kupesa mvutu na bidilu ya ba mpangi ya ikele kusalaka kosalu ya projet.

Ku zenga makambu ya imene kutala bidilu ya mpangi kele salamaka na mutindu ya masonga. nzila yayi ikele kusadisa na ku yidika mambu ya bidilu mpamba ve kansi mpi yo ikele kielo ya kukotila ya projet imene ku kangula na muntu yonso na kupesa ngindu na yandi sambu na kutomisa kosalu ya projet.

Projet imene kuyidika mutindu mingi sambu na kuyidika makambu ya bidilu na mpila ya masonga kibeni kibeni, ye mpi sambu na ku yadisa

PIREDD KWILU
Programme na kati ya REDD+ na province ya Kwilu na « Co-financement » ya mabanza sambu na finda ya « Afrique Centrale » (CAFI) tu « Agence » ya Japon na yina ke tadila ngwakana ya ban si (JICA)

Na mpila ya kutala

« République Démocratique » ya Congo (RDC) me baka lukanu ya kudi kotisa na kati ya Kunuana sambu na kukulumusa ba « émissions » yake katuka na kuzengama ya ba nti ti kubeba ya ba mfinda (REDD+) tuka 2009. Luyalu ya nsi me pesanswa na novembre 2012 na « stratégie cadre national » REDD+ « Stratégie » REDD mene tombula lutaninu ti lusadilu ya ban toto sambu na ntangu y anda, na kunwanisa na mpila ya kati bima ya mpila na mpila yak e bebisa mfinda ye kuyidika mfinda na mpila ya kuyedisa « économie », kumatisa mbongo ya ba population ye kuyidika mpila na boy a kuzinga, ntete-ntete ya ba nsukami ya bayina ya kele ti kimbefo.

Ba « programmes intégrés » ke sosa ku kotisa ba makumi nsambu-adi ya « stratégie nakonso kitini ya province, na mbandu « aménagement ya territoire, lutaninu ya ntoto, bisalu ya bilanga ya mfinda na ntangu ya nda, ku fiotuna malanda ya mbi ya mine ti ya bisalu ya mfinda, ku keba ntalu ya bantu.

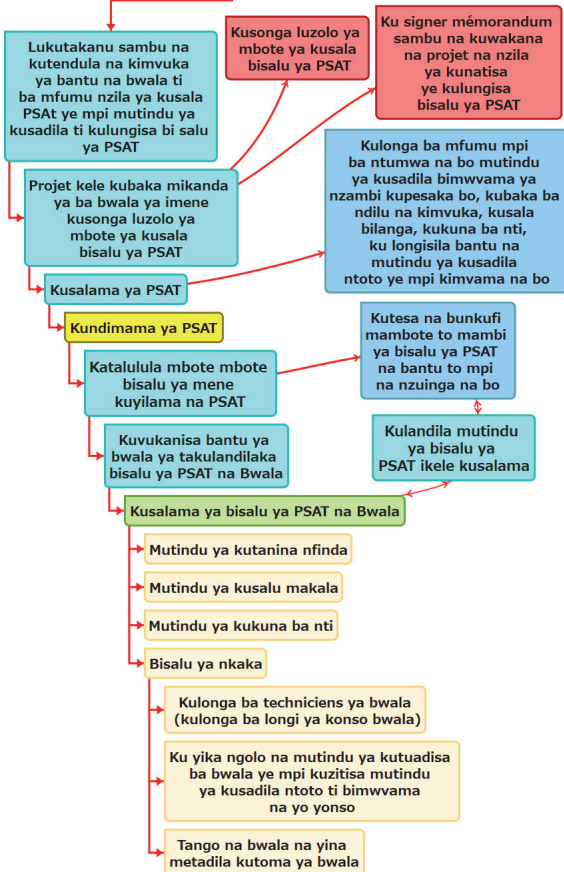
« programme » yai ke salama na lusadisu ya mbongo ya CAFI na nzila FONAREDD na JICA, sambu na kusala ndambu mosi « plan » ya REDD. JICA me ponamaka bonso ya nsadilu ya PIREDD/KWILU na mbongo ya FONAREDD, ye yandi (JICA) ke pesa mpi mbongo sambu na kosalu ya programme.

CAFI : Initiative pour la Forêt de l'Afrique Centrale
FONAREDD : Fonds National REDD+
JICA : Agence Japonaise de Coopération Internationale

Nzila ya bisalu ya ba bwala

Kuponama ya ba bwala ya ikele diaka ti ba mfinda to mpi ba mbalaka (kuzaba bi sika ya mfinda kele diaka, to mpi ngiuvula na bantu na kuzaba bisika ya ba mbalaka vandaka)

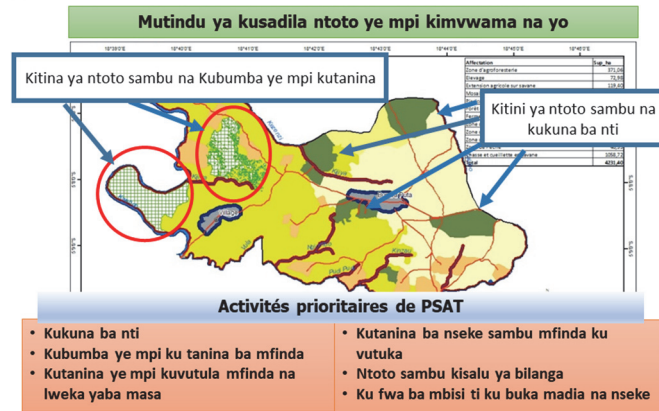

Mukanda ya Kuzaba ntoto ya bwala na beto, ti kimvwama ya Nzambi kutulaka, ye mpi mutindu ya kusadila yo (PSAT)

Ikele mukanda ya kele kusonga na ba mfumu ye pi na bantu nionso na kati ya bwala mutindu ya kusadila kitini ya ntoto na bo, na kuzaba yo mbote mbote kibeni ye mpi kimvwama ya Nzambi ku pesaka bo, mumpila nde bo ku dia bubu, bo ku dia mbasi ye bana ti ba ntekolo mpi ku dia mbasi-mbasi. Nionso yina kibeni sambu na mambote ye mpi mavimpi ya bantu nionso na kati ya kimvuka.

**Mukanda ya kele kusonga mutindu ya kusala: na kifalansa « Guide Méthodologique pour la réalisation du zonage participatif des terroirs villageois » na kikongo yo kele songidila nde Mutindu ya kusonga na kinvuka bimvwama ti bisika ya yo ikele na konso ntoto.*

PSAT kele kusonga mutindu ya kimvuka ya bantu na bwala kele kuyindula sambu na mbasi na bo, na nzila ya kusola na kimvuka inki mutindu ku sadila ntoto ye mpi bimvwama ya ikele na ntoto na bo.

PSAT kele salama na bitina nana: (1) ku baka ba ndilu ya bwala (2) ku ndimama ya ba ndilulu ya bakamaka (3) kusalama ya carte (kifwanisu) ya ntoto ye mpi kimvwama na yo (4) kusalama ya carte ya ntoto (5) kusalama ya carte ya mutindu ya kusadila ntoto ye mpi bimvwama na yo (6) Kusonika mukanda ya inki mutindu nsadila ntoto ti kimvwama nionso. Ye mpi kundimama ya mukanda yayi na bantu nionso na bwala (7) kuyidika ye Kumanisa na kusonika mukanda yayi (8) Kundimama ya mukanda PSAT na ba mfumu ya luyalu

étape (3)

étape (8)

MPILA YA KUZINGA NA KIMVUKA YA BWALA "CLD"

CLD kele kimvuka ya Bantu ya bwala, Kimvuka yayi kele vukisa bayina nionso ka sala sambu na kutoma ya bwala, kuvanda bantu ke zingaka na kati ya bwala na mpi bimvuka ya nkaka yina nionso kele na kati ya bwala. Na kulanda yina me tala PIREDD Kwilu, bisalu ya kimvuka yayi tasadisa beto na kuyidika luzingu ya bantu ya bwala, nzila mosi na kutanina ye mpi kubumba kinkita ya ntoto ya bwala.

CLD yo kele na bisalu yayi :

- Kuzaba mambu ya me tadila kutoma ya bwala;
- Kuyidika inki mu ndu kusadila kinkita ya ntoto ya bwala sambu na kukwenda na ntwala;
- Kutomisa luzingu ya bantu ya bwala na kusala bilanga nzila mosi na kusala mfinda, ngatu na kubebisa kinkita ya ntoto, mingi ba mfinda;
- Kusadisa bantu ya kele na kimvuka ya CLD sambu na kuzwa mbongo na bo mosi
- Kukatula mamwanga to kimbeni na ka ya bantu kele na kimvuka.

